

VERSLAG over de werkzaamheden der Commissie in 1944

Hooggeachte Heer Minister,

De oorlogsgebeurtenissen van het verlopen jaar hebben de werkzaamheden van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie eenigszins in de war gestuurd. Alleen de Januari-vergaderingen konden regelmatig doorgaan; de Mei-vergaderingen moesten worden afgezegd en de October-vergaderingen tot in December verschoven. Dit belette echter de Afdeelingen niet hun bedrijvigheid voort te zetten: de Vlaamsche Afdeeling vergaderde tweemaal afzonderlijk te Brussel en de Waalsche Afdeeling hield een officieuze zitting te Luik.

De Commissie hield aldus in den loop van 1944 twee algemeene vergaderingen en zeven afdeelingsvergaderingen. Al deze vergaderingen, met uitzondering van de officieuze samenkomst der Waalsche Afdeeling in het Rijksarchief te Luik, werden gehouden in de lokalen, die de Universitaire Stichting welwillend te onzer beschikking heeft gelieven te stellen.

De Koninklijke Commissie betreurde het afsterven van een harer oudste en trouwste leden, nl. van den Heer EMILE DONY, corresponderend lid van 1927 af, op 22 Januari 1930 benoemd tot werkend lid en overleden den 19en Mei 1944.

De Heer J. HERBILLON, onder-voorzitter van de Waal-

sche Afdeeling, hield op de pleno-vergadering een toespraak tot herdenking van den overledene.

Volgende lezingen werden gehouden :

Voor de algemeene vergaderingen :

O. JODOGNE : *Buts et méthodes des études anthroponymiques.*

L. GROOTAERS : *Le problème des diphtongues.*

Voor de Vlaamsche Afdeeling :

A. VAN LOEY : 1° *Dialectische Varia in mnl. Lexicografie.*
2° *Nog eens „pampier”.*

A. CARNOY : *De Toevoeging van h bij de Verdietsching van vóór-Germaansche Plaatsnamen in Oost-België.*

J. LEENEN : 1° *Straatnaamveranderingen te St.-Genesius-Rode en Diepenbeek. — Verslag en Voorstellen.*

2° *Wenken en Raadgevingen in zake Straatnaamgeving.*

J. LINDEMANS : „*Meersch*” en „*Beemd*”.

Voor de Waalsche Afdeeling :

A. VINCENT : *Varia de Toponymie belge.*

O. JODOGNE : *Formes belgo-romanes du latin „castellum” d'après les documents publiés par M. Vannérus.*

J. HAUST : *Au sujet du nom „cheratte”* (1).

Het achttiende deel (1944) van de *Handelingen* van onze Commissie, waarvan een exemplaar hieraan is toegevoegd, omvat 492 bladzijden, vier kaarten en vier portretten. Behalve het jaarverslag en de ledenlijst, behelst dit deel het in memoriam van den E. H. J. BASTIN door E. LEGROS, van J. FELLER en A. PIERRET door M. PIRON, alsook dit van E. DONY door J. HERBILLON; verder toponymische en dialectologische bijdragen van A. CARNOY, M. GYSSELING, A. VAN LOEY, J. L. PAUWELS, V. VERSTEGEN, J. LINDEMANS, K. ROELANDTS, J. LEENEN, J. H. VAN DE

(1) Op de zitting van December kon de morgenvergadering van de Waalsche Afdeeling niet doorgaan omdat de twee sprekers — allebei uit Luik — wegens onvoorziene omstandigheden Brussel niet hadden kunnen bereiken.

WIJER-H. DRAYE, L. GROOTAERS, L. REMACLE, M. PIRON,
J. HAUST, EDG. RENARD en E. LEGROS.

Een aantal exemplaren van de *Handelingen* werd voor de recensie of het ruilverkeer bestemd. De gebruikelijke 60 exemplaren werden ook dit jaar aan de vier universiteiten verzonden om ter beschikking te worden gesteld van de studenten in de philologie, die belang stellen in de toponymie en de dialectologie. De in ruil ontvangen publicaties, waarvan het aantal door de omstandigheden sterk verminderd was, werden als naar gewoonte in de toponymische en dialectologische instituten der vier Belgische universiteiten gedeponereerd, volgens de hierbijgevoegde lijst.

Het derde deel der *Werken* gepubliceerd door de Vlaamse Afdeeling, nl. de *Toponymie van Noorderwijk* door Dr. J. HELSEN werd in den loop van dit jaar volledig afgedrukt. Ook hiervan voegen wij U hierbij een exemplaar.

De Heer L. VERHULST, inspecteur-generaal bij het Kadaster, was zoo welwillend ons twee exemplaren te laten geworden van de definitieve lijsten der buurnamen, die in de Kadastrale documenten van de provincie Luik voorkomen. Het eene exemplaar werd bij het „Institut de Dialectologie de l'Université de Liège”, het andere bij het „Institut voor Vlaamsche Toponymie te Leuven” gedeponereerd.

In 1942 had de Commissie aan den Heer Directeur-Generaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken hare medewerking toegezegd in zake straatnaam-verandering.

Ze bracht dan ook advies uit betreffende zekere wijzigingen voorgesteld door de gemeenten Diepenbeek, St.-Genesius-Rode, Thieusies, Ichtegem, Diest, Baardegem en Neerijche.

De Commissie vernam toevallig dat, ondanks haar ongunstig advies, de dd. Gouverneur der provincie van Hene-

gouwen de rue Dampremy te Charleroi had laten omdoopen in rue Jean Teughels. Onmiddellijk richtte de Secretaris van de Commissie een brief tot den dd. Gouverneur om te vernemen of het feit juist was. Na ontvangst van een bevestigend antwoord, wendde hij zich dan tot den Heer Secretaris-Generaal van Binnenlandsche Zaken om hem het feit kenbaar te maken, er tevens op wijzend dat ook te Gent, zonder advies van de Commissie, honderden namen waren veranderd geworden, hem meedeelend dat in dergelijke omstandigheden de medewerking van de Commissie onmogelijk werd. De Heer Secretaris-Generaal beloofde de zaak grondig te onderzoeken, maar het bleef hierbij.

Hoogachtend,

Brussel, 29 Januari 1944.

De Secretaris,
WILLEM PÉE.

De Voorzitter,
A. CARNOY.
